

Sobre la formació professional (V): el projecte professional integrat en la missió

En el recorregut professional, la formació ens ajuda a mantenir el focus en la meta sobrenatural, a integrar els diferents aspectes de la vida sense que l'eix professional sigui l'únic i a viure oberts a canviar si està en joc un bé major.

29/06/2022

La vida de tot ésser humà, inclosa la vida professional, és un camí fet d'etapes, cruïlles, corbes, pujades i baixades, metes, victòries i frustracions. També la vida de Crist va ser un caminar: va passar per les etapes de creixement de la infantesa a la maduresa, va recórrer físicament Terra Santa i, des del moment de la seva Encarnació a Natzaret, va començar un llarg camí de pujada a Jerusalem per a la Pasqua.

En el nostre dia a dia, Jesús camina al nostre costat de manera misteriosa, com ho va fer amb els deixebles d'Emmaús.^[1] Ens acompanya en el nostre treball i intentem descobrir-lo en les persones amb qui ens relacionem per la nostra professió. La formació espiritual, doctrinal,

humana, apostòlica i professional que rebem ens ajuda a mantenir viu aquest desig de trobada amb Ell, i a realitzar-lo. I quan laboralment no sabem per on seguir o quina decisió prendre, ens veiem com Tomàs apel·lant a Crist: “«Senyor, si ni tan sols sabem on vas, com podem saber quin camí hi porta?» Jesús li respon: «Jo soc el camí, la veritat i la vida»”.^[2]—

Les cruïlles professionals

Recórrer el camí de l'existència d'un mateix com a cristians significa saber que el que integra totes les nostres eleccions, les nostres rutes i els nostres projectes és la meta: participar de la intimitat divina i acompanyar els altres a descobrir-la, i “el camí just és Jesús”,^[3]— explica el papa Francesc. Ell ens crida, ens guia, ens sosté i ens acompanya a través de la dispersió aparent de les nostres activitats i responsabilitats diàries.

Malgrat el desig de viure amb fidelitat la nostra crida a santificar les realitats terrenals, no sempre tenim una visió clara de quina és la decisió professional que ho facilita millor, especialment quan afecta altres aspectes igual d'importants de la nostra vida. Convé que accepti un trasllat a un altre país o és perjudicial per als meus fills? Convé que comencem un negoci junts marit i muller o serà negatiu per a la nostra relació? Convé que continuï estudiant per tenir més opcions laborals o és millor que ens casem joves? Convé que redueixi la meva jornada de feina, o que em traslladi de ciutat per una necessitat apostòlica, o en aquest moment puc posar en risc el meu futur professional? Convé que accepti aquest nou lloc de treball, que permet un radi d'acció més ampli, o en el fons em mou una ambició vanitosa o el desig d'evadir-me d'altres responsabilitats? I en cada

pregunta batega un “Senyor, què vols de mi? Quin és el millor camí? Com puc integrar millor matrimoni i feina, paternitat i feina, apostolat i feina, disponibilitat i feina...? On m’esperes?”.

La resposta concreta depèn de les circumstàncies, però sempre hi ha alguns principis clars que il·luminen l’elecció: la prioritat de les persones sobre les coses, de la realitat sobre la idea, del conjunt sobre la part, del bé espiritual sobre el material. Dialogar amb les persones afectades i aconsellar-nos amb qui coneix la situació familiar, l’entorn professional o les nostres característiques personals, i vol el bé de totes les parts, també ens pot ajudar. I, en qualsevol cas, dirigir la mirada a Jesús, “el camí just”, en l’oració, ja que “en aquest silenci és possible discernir, a la llum de l’Esperit, els camins de santedat que el Senyor ens proposa”.^[4]

Un camí en companyia

En el camí professional no caminem mai sols. Sempre el recorrem amb qui tenim relacions i vincles: la família, els amics, els col·legues. Especialment, caminem al costat d'aquells amb qui hem compromès el nostre futur: l'espòs o l'esposa, els fills i, per als que tenen vocació a l'Opus Dei, les altres persones d'aquesta família que és l'Obra i aquelles a qui s'orienta la seva acció evangelitzadora. Ells han passat a ser part de la mateixa identitat i de la mateixa missió.

“Qualsevol persona que treballa i té família s'ha d'esforçar a equilibrar aquestes dues esferes, tant homes com dones, i comptar amb l'ajuda de Déu per santificar les seves circumstàncies ordinàries”.^[5] En algunes professions, la presència a la llar és potser més inestable — pensem en un camioner, una

hostessa de vol o un pescador d'altura— i fa falta un compromís especialment creatiu i compartit.

Altres vegades, cal alentir el pas en el camí o recalcular-ne el recorregut quan ho necessiten les persones que ens acompanyen. Potser suposa una renúncia dolorosa. La saviesa popular ja assenyala que qui camina sol arriba abans, però qui camina acompanyat arriba més lluny. En el context actual, en el qual la projecció professional de vegades sembla l'única brúixola per orientar-se, l'únic eix al voltant del qual podem prendre decisions, per refer quan sigui necessari el mapa de l'existència d'un mateix hem d'actualitzar sovint el sentit de la missió, recordar el valor dels vincles, posar el cor en els altres tresors vitals que tenim, arriscar confiant en Déu i en els altres, i no només en la seguretat de tenir-ho tot sota control. “Tot pot ser acceptat i integrat com a

part de la pròpia existència en aquest món, i incorporat al camí de santificació”,^[6] assenyala el papa Francesc.

En altres ocasions, en la trajectòria professional sorgeixen obstacles, o bé dreceres, o possibilitats noves no previstes. La metàfora del trajecte, del camí, ens parla de temps, paciència, esforços, parades, i recórrer-lo requereix un sentit i una intencionalitat que impliquen la llibertat personal i la iniciativa, el risc. Però també és bo recordar que Déu es fa el trobadís, com a Emmaús, a través d’aquestes novetats, i que la seva providència ens guia i sosté.

El projecte professional, com el camí, és sempre un recorregut obert, perquè no és individualista, està arrelat a la realitat i s’obre a les sorpreses de Déu. Tots hem experimentat que el que semblava una pèrdua sovint obre la porta a un

guany més gran. Alhora, és important que el nostre projecte sigui ambiciós, perquè la meta és alta: posar Crist al capdamunt de totes les activitats humanes.^[7] Per això, mirar i escoltar Jesús és imprescindible: potser en algun moment ens anima a donar mitja volta i a tornar, com als dos deixebles, mentre que en altres ocasions ens envia a remar mar endins, com als Apòstols.

Aixecar la mirada en el camí

Vocació i missió són inseparables en nosaltres, com ho són en Jesucrist. La nostra missió és part de la nostra identitat i ens defineix. Som per a Déu i per a les ànimes; la nostra vida és servei. Podem dir, com Ell, “jo he nascut i he vingut al món per a això”.

[8]

Necessitem un cor obert, disponible, gran, per fer el que el Prelat de l'Opus Dei sintetitza així: “*Estem*

cridats a contribuir, amb iniciativa i espontaneïtat, a millorar el món i la cultura del nostre temps, de manera que s'obrin als plans de Déu per a la humanitat: (...) els projectes del seu cor, que es mantenen de generació en generació”.^[9] Sant Josepmaria ho explica de la manera següent: “Que entreguem plenament les nostres vides al Senyor Déu Nostre, treballant amb perfecció, cadascú en la seva tasca professional i en el seu estat, sense oblidar que hem de tenir una única aspiració, en totes les nostres obres: posar Crist al capdamunt de totes les activitats dels homes”.^[10]

Aquesta missió impregna tots els àmbits de la vida humana: família, treball, amistats, descans, malaltia, etc. I s'estén també a tots els moments de la biografia d'un mateix i a les eleccions que es fan. Posar Crist al centre de la vida d'un mateix i de totes les activitats implica posar-lo també al centre del projecte

professional: és la llum que permet orientar-se en aquest camí, fer les eleccions adequades en cada moment.

Així ho explicava Benet XVI en una vigília de Pasqua: “Crist separa la llum de les tenebres. En Ell reconeixem el que és veritable i el que és fals, el que és la lluminositat i el que és la foscor. Amb Ell sorgeix en nosaltres la llum de la veritat i comencem a entendre. Una vegada, quan Crist va veure la gent que havia vingut per escoltar-lo i esperava d’Ell una orientació, va sentir llàstima d’ells, perquè caminaven com ovelles sense pastor (cf. *Mc* 6, 34). Entre els corrents contrastants del seu temps, no sabien on anar. Quanta compassió ha de sentir Crist també en el nostre temps per tantes grandiloqüències, darrere de les quals s’amaga en realitat una gran desorientació. On hem d’anar? Quins són els valors sobre els quals ens hem de regular?

Els valors en què podem educar els joves, sense donar-los normes que potser no aguanten o exigir-los quelcom que potser no se'ls ha d'imposar? Ell és la Llum”.^[11]_____

Integrar per avançar

La vida professional comporta avui un gran dinamisme. Hem de detectar i comprendre contínuament les necessitats de l'entorn, no només per fer front a les exigències canviants del món laboral, sinó també per servir millor des de la professió d'un mateix.

Convé tenir en compte que l'amor, que vivifica i anima el treball, és també dinàmic: sempre creix, es desenvolupa, millora, empeny en un moviment ascendent la persona mateixa, molt més enllà dels seus coneixements teòrics o tècnics. Aquest dinamisme de l'amor dona serenitat a l'hora d'afrontar desgastos i dificultats. I ajuda a

trobar la unitat més enllà dels conflictes, perquè la mirada de l'amor és integradora i busca el bé.

Una dedicació professional animada per la caritat no és mer currículum. La formació que adquirim a través de la mateixa experiència professional santificada repercuteix en nosaltres. Ens enriqueix com a persones, ens fa créixer en coneixements i capacitats, ens dona experiència d'humanitat, ens habilita per ocupar-nos de coses molt diferents amb flexibilitat, ens fa més reflexius i decisius. I això, al seu torn, ens ajuda a ocupar-nos millor de la família, ens permet ampliar el cercle d'amistats, ens facilita fer una tasca evangelitzadora més profunda, ens amplia el cor i la mirada per identificar-los amb Crist. La dedicació exigent i entusiasta a la professió, viscuda amb la passió del servei i de la missió, no està disputada amb una actitud de

disponibilitat, d'obertura a altres necessitats, sinó que facilita que aquesta disponibilitat sigui més completa. Com assenyala el Prelat de l'Opus Dei, la disponibilitat “es manifesta en la seva plenitud quan pensem quins talents hem rebut de Déu per posar-los a disposició de la missió apostòlica; ens avancem, ens oferim, amb iniciativa. Per això, la disponibilitat no és immobilitat, sinó, tot al contrari, el desig habitual de moure's *al pas de Déu*”.^[12]

La realització personal no es redueix a la realització professional ni depèn només d'aquesta; la professió (una de determinada) és part d'aquesta realització, però no l'esgota, perquè canviem moltes vegades d'ocupació, de professió. Qui estudia una formació professional al cap dels anys potser torna a la universitat; qui perd la feina es reorienta cap a un altre sector; qui es cansa d'una feina que s'ha tornat monòtona converteix

una afició en la seva nova manera de guanyar-se la vida; qui deixa d'exercir la seva professió uns anys per motius familiars o apostòlics, amb el temps hi torna des d'un angle nou.

El que sempre és present és el sentit professional, la professionalitat, en l'acompliment de la tasca que ens ocupa en cada moment. Algunes característiques d'aquesta actitud són, per exemple, *“cura dels detalls sense perdre la visió de conjunt, tenint present la manera en què el nostre treball condiciona el dels altres; cultiu de les relacions que s'entaulen a propòsit del treball; disposició i generositat per formar els altres, que puguin progressar més enllà de nosaltres; contribuir a solucionar els problemes comuns, i posar les últimes pedres”*.^[13]_____

La vocació professional, doncs, s'integra en un projecte vital més

ampli, en la vocació que cada persona rep de Déu, que és llum per veure-hi i força per estimar^[14] davant de les situacions quotidianes.

Aquesta llum i aquesta força, alimentades per l'oració i la formació, ens ajuden a col·locar la tasca professional al seu lloc, a discernir, desitjar i triar el millor. Així, intentem evitar la mediocritat i el conformisme que pot generar la comoditat d'un sou assegurat; o la dedicació excessiva que converteix la feina en lloc d'evasió, en el qual no entren les realitats de la llar, on ens és igual allargar l'hora de tornar a casa, o la reducció de la professió a un projecte individualista en què es pugui desenvolupar la nostra personalitat al marge dels altres.

Els camins de Déu

És comú en la vida de moltes persones que, per motius personals, familiars o socials, es deixi la

professió per dedicar-se a altres tasques: en altres paraules, és la vida la que ens guia en la determinació de la professió, i no tant els estudis que s'han fet o la capacitat assolida. En aquests casos, la preparació professional adquirida es posa al servei de la nova tasca professional, en la qual es desenvolupa la missió d'un mateix: com van fer els apòstols cridats a la vora del mar de Galilea, als quals Crist els diu “Veniu amb mi i us faré pescadors d'homes”.^[15]

Així ho explicava sant Josepmaria: “La vocació professional és una cosa que es va concretant al llarg de la vida: no poques vegades qui va començar uns estudis descobreix després que està més dotat per a altres tasques, i s'hi dedica; o s'acaba especialitzant en un camp diferent del que va preveure al principi; o troba, ja en ple exercici de la professió que va triar, una nova feina que li permet millorar la

posició social dels seus, o contribuir més eficaçment al bé de la col·lectivitat, o es veu obligat, per raons de salut, a canviar d'ambient i d'ocupació”.^[16]_____

No és la materialitat del que fem el que imprimeix sentit i valor a la nostra labor, sinó la seva relació amb el bé humà i espiritual de la persona que treballa i de les altres amb les quals mentrestant es relaciona.^[17]_____

Això ens fa entendre que és la caritat el que dona la mesura justa del sentit i el valor de la dedicació al treball.

“Cal entendre i viure la plena disponibilitat com a llibertat, en el sentit de no tenir cap altre lligament que l'amor (és a dir, no estar lligats necessàriament a una feina, a un lloc de residència, etc., sense deixar per això d'estar ben arrelats on siguem). El que ens fa lliures no són les circumstàncies externes, sinó l'amor que portem al cor”.^[18]_____

Aquesta missió apostòlica que el Senyor ens ha confiat, de fer divins tots els camins de la terra, ens fa llum per als altres, especialment en el nostre treball i des d'aquest. “Tan de bo puguis reconèixer quina és aquesta paraula, aquest missatge que Déu vol dir al món amb la teva vida. Deixa't transformar, deixa't renovar per l'Esperit, per tal que això sigui possible, i així la teva preciosa missió no es malmetrà. El Senyor la durà a terme també enmig dels teus errors i mals moments, sempre que no abandonis el camí de l'amor i estiguis obert a la seva acció sobrenatural que purifica i il·lumina”.^[19]___

[1] Cf. *Lluc 24, 13-35*.

[2] *Joan 14, 5-6*.

[3] Francesc, “Fent camí”, homilia a Santa Marta, 3 de maig del 2016.

[4] Francesc, *Gaudete et exsultate*, núm. 150.

[5] Paula Hermida, *Cristianos en la sociedad del siglo XXI. Entrevista a Fernando Ocáriz*, Cristiandad, Madrid 2020, p. 47-48.

[6] Francesc, *Gaudete et exultate*, núm. 26.

[7] Cf. Sant Josepmaria, *Carta núm. 6*, n. 12c.

[8] Cf. *Joan 18*, 37.

[9] Fernando Ocáriz, *Carta Pastoral 14 de febrer del 2017*, núm. 8.

[10] Sant Josepmaria, *Carta 15.X.1948*, núm. 41. A: E. Burkhart, J. López, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría*, I, Rialp, Madrid 2010, p. 428. Cf. Forja, núm. 678.

[11] Benet XVI, homilia en la Vigília Pasqual, 11.IV.2009.

[12] Fernando Ocáriz, *Carta pastoral 28 d'octubre del 2020*, núm. 11.

[13] Ana Marta González, “Mundo y condición humana en san Josemaría Escrivá. Claves cristianas para una filosofía de las ciencias sociales”. A: *Romana*, núm. 65, juliol-desembre del 2017.

[14] Cf. Fernando Ocáriz, *Carta 28 d'octubre del 2020*, núm. 2.

[15] *Marc 1*, 17.

[16] Cf. Sant Josepmaria, *Carta 15.X. 1948*, núm. 33; recollit a: BURKHART-LÓPEZ, *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de san Josemaría*, III, Rialp, Madrid 2010, p.180.

[17] Cf. Sant Josepmaria, *Carta 29.VII. 1965*, núm. 13.

[18] Fernando Ocáriz, *Carta pastoral*
28.X.2020, núm. 11.

[19] Francesc, *Gaudete et exultate*,
núm. 24.

Alba Canet i Susana López

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-es/article/sobre-la-
formacio-professional-v-el-projecte-
professional-integrat-en-la-missio/](https://dev.opusdei.org/ca-es/article/sobre-la-formacio-professional-v-el-projecte-professional-integrat-en-la-missio/)
(06/08/2025)